

OULU | *Oulun seudun
ympäristötoimi*

**Ohjeita kauneushoitolan, tatuointiliikkeen, solariumin
tai muun vastaavan työhuoneiston perustamiseen**

Ympäristöterveydenhuolto 2017

Sisältö

Ilmoitukset.....	2
Huoneistolle asetettavat vaatimukset	2
Vesipisteet ja puhtaana pito.....	3
Työvälineiden puhdistus.....	3
Hygieeniset työtavat.....	3
Erityisesti huomioitavaa	4
Kauneushoitolat.....	4
Tatuointi- ja lävistysliikkeet	4
Solarium.....	4
Kuppaus	5
Lainsäädäntö ja ohjeistus	5
Yhteystiedot.....	5

Ilmoitukset

Toiminnanharjoittajan tulee tehdä terveydensuojelulain 13 §:n mukainen ilmoitus Oulun seudun ympäristötoimeen vähintään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista. Ilmoituslomakkeen saa ympäristötoimen [kotisivuilta](#) tai ympäristötoimesta osoitteesta Solistinkatu 2, 90140 Oulu. Ilmoitus lähetetään osoitteeseen: Oulun seudun ympäristötoimi PL 34 90015 Oulun kaupunki tai sähköpostitse: ymparisto@ouka.fi

Ilmoituksessa tulee olla liitteenä pohjapiirustus ja kalustesuunnitelma. Ilmoituksen käsittelystä peritään ympäristötoimen johtokunnan hyväksymän [taksan](#) mukainen maksu. Ilmoituksen tekijälle annetaan todistus ilmoituksen vastaanottamisesta. Valvontasuunnitelman mukainen tarkastus tehdään kolmen kuukauden kuluessa toiminnan aloittamisesta, jonka jälkeen tarkastukset tehdään ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman mukaisesti. Valvontasuunnitelman mukaisista tarkastuksista laskutetaan ympäristötoimen johtokunnan hyväksymän taksan mukaisesti.

Toiminnan olennaisesta muuttamisesta on tehtävä terveydensuojelulain mukainen ilmoitus Oulun seudun ympäristötoimeen. Toiminnanharjoittajan vaihtumisesta sekä toiminnan lopettamisesta tulee ilmoittaa Oulun seudun ympäristötoimeen.

Huoneistolle asetettavat vaatimukset

- Tilojen käyttötarkoitus tulee vastata harjoitettavaa toimintaa. Tilojen rakennusvalvonnallinen käyttötarkoitus tulee selvittää rakennusvalvonnasta.
- Yhden hengen työtila voidaan sijoittaa asuinhuoneistoon edellyttäen, että sille varataan oma työhuone ja välinehuolto varten on asianmukaiset tilat sekä välineet. Toiminta ei saa aiheuttaa haittaa muihin huoneistoihin ja toiminnan sijoittamiselle asuinhuoneistojen yhteyteen on hankittava taloyhtiön lupa.
- Seinät, lattiat ja kalusteet tulee olla helposti puhtaana pidettäviä.
- Ilmanvaihdon tulee olla riittävä. Ilmanvaihtojärjestelmäksi edellytetään vähintään koneellista poistoa, mikäli asiakaspaikkoja on enemmän kuin yksi. Ilmanvaihdon tulee toteutua siten, että oleskelutiloissa on terveellinen, turvallinen ja viihtyisä sisäilma. Ilmanvaihdon suunnittelussa tulee huomioida toiminnan laatu, asiakasmäärät ja kemikaalien aiheuttamat päästöt.
- Valaistuksen tulee olla riittävä, vähintään 300 – 500 luksia.
- Uloskäynnin yhteydessä tulee olla tuulikaappi, ilmaverho tai muu tekninen ratkaisu vetohaittojen ehkäisemiseksi.
- Tiloissa tulee olla riittävästi säilytystilaa toiminnassa tarvittaville välineille sekä puhtaille ja käytettyille liinavaatteille.
- Työntekijöille tulee varata vaatesäilytys ja asianmukaiset sosiaalityilat. Henkilökunnalle tulee olla wc-tila. Asiakkaiden tulee tarvittaessa voida käyttää henkilökunnan wc-tilaa tai heille on varattava omat wc-tilat.
- Asiakkaille tulee olla odotustila sekä säilytysmahdollisuus ulkovaatteille.

Vesipisteet ja puhtaanapito

- Hoitotuolin välittömässä läheisyydessä tulee olla asianmukaisesti varustettu vesipiste, jota voidaan käyttää käsien ja välineiden pesuun.
- Työvälineiden pesua varten tulee olla pesuallas ja kuivausmahdollisuus. Välinehuollon ei tarvitse tapahtua hoituhuoneessa.
- Wc:n yhteydessä olevaa käsienpesupistettä ei tule käyttää muuhun tarkoitukseen kuin wc käynnin yhteydessä tapahtuvaan käsienpesuun.
- Siivousvälineille ja puhdistusaineille tulee olla erillinen tila. Suositeltavaa on, että siivousvälineiden säilytystilassa olisi valaistus, vesipiste, kaatoallas, kuivauspatteri, harjatelinet ja ilmanpoisto sekä riittävästi hyllytilaa.
- Siivousvälineiden on oltava puhtaita. Siivouspyyhkeet ja muut vastaavat välineet on pestävä käytön jälkeen pesukoneessa mahdollisimman korkeassa lämpötilassa.
- Mikäli tiloissa pestään ja kuivataan pyykkiä, tulee sen tapahtua koneellisesti ja erillään muusta toiminnasta.

Työvälineiden puhdistus

- Työvälineet tulee huoltaa jokaisen asiakkaan jälkeen ja ne tulee puhdistaa mekaanisesti joko käsin tai koneellisesti ennen kuin lika ehtii kuivua.
- Ihon kanssa kosketuksissa olevat välineet tulee desinfioida.
- Välineet, jotka läpäisevät ihoa tai ovat kosketuksissa rikkoutuneen ihon tai limakalvon kanssa, on steriloitava tai vaihtoehtoisesti voidaan käyttää kertakäyttöisiä steriilejä välineitä. Steriloinnin tehokkuutta tulee seurata säännöllisesti indikaattoreilla.
- Puhtaat työvälineet tulee säilyttää siten, että ne ovat suojassa pölyltä ja likaantumiselta ja niitä tulee käsitellä vain puhtain desinfioiduin käsin.

Hygieeniset työtavat

Ihon käsittelyssä tulee noudattaa hyviä hygieenisiä työtapoja. Ennen työn aloittamista korut pitää poistaa käsistä ja kädet tulee puhdistaa huolellisesti saippualla ja desinfiointiaineella. Ihon tai limakalvon läpäisevissä toimenpiteissä on käytettävä steriilejä kertakäyttöisiä suojakäsineitä. Kädet tulee desinfioida myös ennen käsineiden pukemista ja niiden riisumisen jälkeen. Työasun pitää olla puhtas ja sen tulee olla materiaaliltaan likaa hylkivä ja helposti pestävä.

Erityisesti huomioitavaa

Kauneushoitolat

- Työtilaa tulee olla vähintään 7 m² asiakaspaikkaa kohden.
- Kasvo- ja jalkahoitoja varten on oltava omat työvälineet ja ne tulee puhdistaa, desinfioida ja säilyttää erillään toisistaan.
- Akryylikynsien laittopisteessä tulee olla kohdepoisto/kynsipöytä imurilla.
- Jalkahoitovedet tulee kaataa kaatoaltaaseen tai wc-istuimeen.
- Kiertävän tai kodin yhteydessä olevan kauneushoitolan välinehuolto ei saa tapahtua kodin keittiössä, eikä sellaisessa tilassa missä on wc-istuin.

Tatuointi- ja lävistysliikkeet

- Työtilaa tulee olla vähintään 7 m² asiakaspaikkaa kohden.
- Tatuointia ei suositella päihtyneelle tai alle 18-vuotiaalle ilman huoltajan kirjallista suostumusta.
- Ennen tatuointia/lävistystä on asiakkaalle annettava täytettäväksi asiakastietolomake ([liite 1](#)).
- Ennen tatuointia/lävistystä on asiakkaalle annettava riittävät tiedot toimintaan liittyvistä mahdollisista turvallisuusriskeistä. Riskitekijöitä saattavat olla mm. asiakkaan sairaudet tai yliherkkyys tatuointiin käytettäville väriaineille.
- Asiakkaan iho on desinfioidava tarkoitukseen soveltuvalla desinfiointiaineella.
- Tatuoinnin/lävistyksen jälkeen on asiakkaalle annettava kirjalliset jälkihoito-ohjeet ([liite 2](#)).
- Pinnat, jotka voivat olla kosketuksissa läpäistävään ihoon tulee tavallisen puhdistusaineen lisäksi käsitellä desinfiointiaineella. Pinnat, jotka ovat kosketuksissa käsiteltävään ihoalueeseen, on puhdistettava jokaisen asiakkaan jälkeen.

Solarium

- Tila johon solariumlaitte sijoitetaan, tulee olla vähintään 4 m².
- Asiakkaille tulee olla pukeutumis- ja wc-tilat sekä tarvittaessa suihkutilat.
- Alle 18-vuotiaat eivät saa käyttää solariumia. Solariumlaitteet tulee sijoittaa ja niiden käyttö tulee järjestää siten, ettei asiakas voi käyttää solariumlaitetta henkilökunnan huomaamatta. Nuoren henkilön ikä tulee tarvittaessa tarkastaa.
- Solariumlaitteen käyttöpaikalle on nimettävä 18 vuotta täyttänyt asianmukaisesti perehdytetty vastuhenkilö, joka on paikalla solariumpaikan aukioloaikoina. Vastuuhenkilön tulee opastaa asiakkaalle solariumlaitteen oikea ja turvallinen käyttö ja huolehtia, että asiakkaalle on saatavilla standardin EN 60335-2-27 mukaiset silmäsuojaimet sekä valvoa, ettei alle 18-vuotias pääse käyttämään solariumia.
- Itsepalvelusolariumit ovat kiellettyjä.

- Solariumlaitteen käyttöpaikalla tulee olla näkyvästi esillä käyttäjälle säteilyturvallisuusohjeet, joissa on myös tiedot solariumlaitteen ultraviolettisäteilylle altistumisen aiheuttamista vaaroista ja altistumisen rajoittamisesta. Jokaisen solariumlaitteen läheisyydessä seinällä tulee olla STUKin [solariumjulisteesa](#) esitetyt säteilyturvallisuutta koskevat tiedot. Suositeltava paperikoko tietojen esittämiseksi on A3.
- Käyttöpaikalla tulee olla ohjeet laitteen ajastimen ja muiden laitteeseen liittyvien toimintojen, esimerkiksi hätäkatkaisimen käytöstä.
- Käytössä olevat solariumit tulevat soveltua rusketuskäyttöön ja ne on pidettävä kunnossa.
- Solariumlaitteessa tulee olla ajastin, joka lopettaa säteilyn asetetun ajan kuluttua ja ajastimen asetusarvojen tulee olla yhteneviä suositeltujen säteilytysaikojen kanssa.
- Solariumlaitteen pinnat, jotka joutuvat kosketuksiin ihon kanssa, on puhdistettava jokaisen käyttökerran jälkeen.

Kuppaus

- Työtilaa tulee olla vähintään 7 m² asiakaspaikkaa kohden.
- Asiakkaille tulee olla pukeutumis-, suihku- ja wc-tilat.
- Kuppauksessa käytettävien työvälineiden, jotka läpäisevät ihoa tai limakalvoa tai ovat suoraan tai välillisesti kosketuksissa rikkoutuneen ihon tai limakalvon kanssa, tulee olla steriilejä.

Lainsäädäntö ja ohjeistus

[Terveysturvakeskuslaki 763/1994](#)

[Terveysturvakeskusasetus 1280/1994](#)

Säteilyturvakeskus: [Solariumit](#)

Valvira: [Terveysturvakeskuksen valvontaohjeisto](#)

Yhteystiedot

Oulun seudun ympäristötoimi

PL 34

90015 Oulun kaupunki

Käyntiosoite: Solistinkatu 2, 90140 Oulu

Neuvonta ja valvonta: 044 703 6700

ymparisto@ouka.fi

<http://www.ouka.fi/oulu/paatoksenteko-ja-hallinto/ymparistoterveydenhuollon-henkilokunta>

Liite 1**TATUOINTILIIKKEEN ASIAKASLOMAKE**

Merkitse rasti kaikkien tosien väittämien jälkeen. Keskustele tatuoinnin suorittajan kanssa, jos olet epävarma jostain kohdasta.

Olen 18 vuotta täyttänyt.	
Tehdessäni päätöksen tatuoinnin teettämisestä en ole alkoholin, huumeiden tai muiden päihdyttävien vaikutuksen alainen.	
Olen tietoinen, että tatuoinnissa ihooni syntyvät kuvat ja tekstit ovat pysyviä.	
En ole sairastanut keltatautia, hepatiitti-sairauksia, epilepsiaa, verenvuototautia, AIDSia enkä ole HIV-positiivinen.	
Minulla ei ole henkistä, fyysistä tai lääketieteellistä vikaa, joka voisi vaikuttaa tällä hetkellä hyvinvointiini suoraan tai vaikuttaa välillisesti päätökseeni teettää tatuointiin liittyvä työ.	
Olen saanut jälkihoito-ohjeet kirjallisena ja sitoudun noudattamaan niitä.	
Olen tietoinen tatuoinnin paranemiseen liittyvien hoito-ohjeiden laiminlyömisestä aiheuttamista mahdollisista vaaroista, kuten tulehtuminen tai mahdollinen verenmyrkytys.	

Olen lukenut ja ymmärtänyt jokaisen edellä olevan kohdan ja vakuutan kunniani ja omantuntoni kautta, että olen vastannut rehellisesti kaikkiin edellä esitettyihin kysymyksiin.

Nimi: _____

Osoite: _____

Postitoimipaikka: _____

Puhelin: _____

Tatuoinnin sijainti keholla: _____

Tatuoinnin tekopaikka ja -aika: _____

Tatuoinnin suorittaja: _____

Asiakkaan allekirjoitus: _____

Liite 2

TATUOINNIN JÄLKIHOITO-OHJEET

1. Poista side 1-5 tunnin kuluttua.
2. Pyyhi ylimääräinen rasva ja pese haava haalealla vedellä, voit käyttää mietoa hajustamatonta saippuaa. Kuivaa painelemalla, älä hankaa.
3. Voitele tatuointia useita kertoja vuorokaudessa antiseptisellä voiteella.
4. Älä pidä kelmua tai vastaavaa, muuta kuin tarvittaessa esim. likaisissa olosuhteissa tai jos tatuointi on hankaavalla paikalla.
5. Huolehdi, että tatuointikohta pysyy puhtaana. Käytä ilmavia vaatteita - vältä ihoa ärsyttäviä materiaaleja (sukkahousut, villa yms.).
6. Älä liota tai sauno 2 viikkoon. Suojaa tatuoitu ihon kohta auringolta ja solariumilta vähintään kuu-kauden ajan.
7. Älä raavi tai revi rupea.